

Posudek vedoucího bakalářské práce:

Hana Milotinská, Nekonvenční ženy Jagellonské éry (Johanka z Krajku), 33 ns.

Práce o rozsahu 33 stran textu se skládá z úvodu (s. 8–10), čtyř kapitol: Rodové vazby a mládí (s. 11–13), Manželství s Janem Tovačovským z Cimburka (s. 14–19), Manželství s Janem ze Šelmberka (s. 20–27) a Vstup do jednoty bratrské (s. 28–33), dále obsahuje závěr (s. 34–36), seznam zkratk (s. 37) a seznam pramenů a literatury (s. 38–40). Práci doplňují dvě přílohy převzaté ze sekundární literatury (s. 41–42). Poznámkový aparát umístěný pod čarou sestává celkem ze 114 poznámek.

Autorka si pro svoji bakalářskou práci vybrala osobu Johanky z Krajku, mimořádné šlechtičny sklonku středověku, jejíž život se rozhodla konfrontovat s obecnými charakteristikami postavení a role žen v dobové společnosti. Tématu se do jisté míry věnovaly některé starší práce, v úplnosti a naznačeném komparativním rozměru však dosud zpracováno nebylo. Logickou osnovu celé práce tvoří strukturace textu na klíčová životní osoby hlavní aktérky. Syntetické pasáže analyzující roli žen v pozdním středověku jsou vhodným způsobem začleněny do biograficky pojaté hlavní linie textu. Autorka čerpá především z edic, které doplňuje o několik písemností uložených v SOkA Mladá Boleslav. Využívá též základní korpus odborné literatury k tématu. Podařilo se jí doplnit Johančin životopis o nová fakta a souvislosti (okolnosti a datum narození a sňatků, vstupu do jednoty, příbuzenské a přátelské vazby atd.). Obecné postavení ženy-šlechtičny konfrontuje s životní praxí Johanky, zejména v oblasti dědického práva a disponibility s majetkem, náboženské otázky a náboženské nonkonformity, politické aktivity či postavení v rámci rodiny a rodu.

Práci nesoucí s ohledem na standardy bakalářských prací solidní faktografické podklady a četné bystré připomínky a úvahy však zcela zbytečně snižuje značné množství formálních nedostatků. Autorka se měla na základě převládajícího úzu jasně rozhodnout, zda psát důsledně „jednota bratrská“, nebo „Jednota bratrská“, pro anglické resumé si zjistit zda se uvádí predikát s předložkou „of“, nebo „from“, předat práci před tiskem ke kvalitní jazykové korektuře, která by bezpochyby

odstranila nadbytečné opakování vlastních jmen, místo nichž bylo možné použít zájmena, jako i některé pro akademický text zcela nevhodné obraty (např. s. 8, „prakticky“, „spouště ohledech“). Vhodná by byla i důslednější formální kontrola práce, která by odstranila chyby v zarovnání některých stran, nejednotné odsazení odstavců, plně sjednotila citační úzus s normou HÚ FF UHK atd. Sama práce začíná až stranou 8 a po odečtení tak její rozsah nečiní 42, ale 33 normostran textu. Seznam příloh místo, aby uváděl názvy uvedených příloh, obsahuje dvě, přiznejme, značně odbyté přílohy. Čtenáře by mnohem více než převzaté obrázky z monografie Stanislavy Novákové věnované dějinám rodu Krajířů zajímaly genealogické vazby Johančiny rodiny, alespoň orientační mapa jejího dominia, její pečeť, reprodukce Johankou vydaných listin atp. Samozřejmostí by mělo být uvedení vlastních popisů příloh a odkazů na originální předlohy, nikoli na sekundární literaturu.

Dílčí dotazy a připomínky:

s. 11, o. 2, ř. 12: správně má být „ministeriálů“,

s. 12, o. 1, ř. 1–5: jaký byl rozdíl mezi usazením Konráda z Krajku a jeho potomka Wolfganga I.? Nerozumím, co se míní tím, že se rod definitivně usadil až v roce 1454...,

s. 12, o. 2, ř. 8–9: mylně uváděno jednání krále Jiřího z Poděbrad († 1471) s Matyášem Korvínem roku 1478,

s. 12, o. 3, ř. 2: „*bratr Lukáš*“: bylo by vhodné stručně představit, o koho se jedná,

s. 14, o. 1, ř. 5: u jakých soudů byla tzv. Kniha tovačovská používána?

s. 21, o. 1: podle čeho autorka usuzuje, že ke sňatku se Šelmberkem nedošlo již roku 1499?

s. 23, o. 2: tušil tedy Adam již v roce 1502 svoji blížíci se smrt? Vypsáním fiktivního dluhu vlastně obcházel platné právo: dalo by se alespoň hypoteticky zjistit, jak se s tím Johanka vypořádala z hlediska bratrské morálky?

s. 26, o. 2, ř. 2–3: odkázat na pramen,

s. 28, pozn. 79, 80: bylo by vhodné doplnit o novější literaturu.

Závěr: Autorka v práci prokázala základní dovednosti historického výzkumu (heuristika, kritika, interpretace), zjištěná fakta dokázala propojit s názory odborné literatury a naplnila tak stanovené cíle své práce. Poznání života Johanky z Krajku obohatila o některá nová fakta a souvislosti a nabídla tak ucelený obraz této mimořádné ženy jagellonského období. V některých částech však text působí nedokončeně a nese větší množství chyb jazykového a formálního rázu. Práce přes naznačené nedostatky představuje užitečnou sondu do společenských poměrů urozené vrstvy na sklonku středověku a jako taková nese potenciál k využití při dalším výzkumu regionálních dějin i ke komparaci v rámci skupiny žen-šlechtičen daného období (např. s osobami Jany z Liblic či Marty z Boskovic).

Bakalářskou práci proto **doporučuji k obhajobě.**

V Kutné Hoře dne 10. srpna 2015

.....
PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.